

paa en Sum, der nogenlunde svarede til det, der først var opgivet af Arkitekt Kampmann, nemlig 1½ Mill. Kr.; jeg tror nu ikke, det vilde have kunnet holde, men det var i hvert Fald det, Ministeren tilsigtede.

Overfor den højtærede Finansministers Ønske om at faa at vide, hvorledes man er kommet til disse Summer, skal jeg da kort rekapitulere Forholdet, som er dette: For det første foreslog den radikale Minister Keiser-Nielsen paa Tillægsbevillingsloven for 1917—18 Bevillinger til Ombygninger; for det andet forelagde den samme Minister ca. 3 Fjerdingaar senere et Lovforslag med en Byggepris svarende til ca. 1½ Mill. Kr.; for det tredje fik den samme Minister et Aar senere tilsendt de udarbejdede Tegninger og Meddelelse om, at Prisen nu vilde blive 30 pCt. højere, altsaa 1 924 000 Kr., og endelig approberede i April 1920 den socialdemokratiske Undervisningsminister i Forordningsministeriet Friis, Hr. P. J. Pedersen, det Tilbud, der var kommet fra Kampmann, hvor han var oppe paa de 1 924 000 Kr., og approberede de Tegninger, som Kampmann havde udarbejdet. Saa kommer altsaa Minister Appel i Juli 1921, faar Besked om de øgede Omkostninger, siger: Stop, det gaar jeg ikke med til! forlanger Specifikation og bortskærer saa, som jeg har nævnt, Rektorboligen o. s. v. Disse Ting synes jeg, den højtærede Finansminister burde vide, men havde han vidst det, kunde han ikke have udtalt det, han udtalte ved Finanslovforslagets Fremlægelse. Jeg tager det ikke alt sammen, men med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg nævne noget af det, den højtærede Minister sagde: „Men Fejlen har sagtens været, at man fra det tidligere Ministeriums Side“ — altsaa Venstreministeriet — „har glemmt at træffe Foranstaltninger til, at Skolerne blev opført for en rimelig Sum“. Endvidere: „Men jeg ser ikke, at der har været nogen virkelig Plan over, hvor meget der skulde og burde anvendes til disse Skoler“. Og endelig: „Men jeg vil gerne slutte med at hævde, at det er det forrige Ministerium, der har planlagt disse Skoler, saa vi for vort Vedkommende har intet Ansvar derfor“. Jeg synes, det, den højtærede Minister dér har sagt, er saa galt, som det overhovedet kan være, og jeg føler mig ganske overbevist om, at Ministeren nu, jeg har gjort opmærksom derpaa, vil erkende dette og tage den Sten væk fra Venstres Bryst.

Det har glædet mig at læse, hvad den højtærede Minister i øvrigt sagde om selve

Skolerne, nemlig: „For mit eget Vedkommende synes jeg, at disse Skolers Stil er nydelig, enkel som den er“. Det samme synes jeg; jeg synes, det er nogle dejlige Bygninger; det er Bygninger, som vi har Ære af. Det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen sagde om Christiansborg: Vi bygger ikke saadan en Bygning hvert Aarhundrede. Jeg vil sige om Statsskolerne i Viborg og i Randers, at der bliver neppe bygget mere end en saadan Statsskole hvert Aarhundrede; men saa skal ogsaa de Skoler, Staten bygger, være Staten værdige, og det har man Lov til at sige, at de Bygninger er, der her er rejst.

Hvis nu Forholdet endda var det, at det var et enestaaende Eksempel, man stod overfor, med Hensyn til, at Byggesummen ved Statsbyggeri saaledes svulmer op, men det er det jo langtfra. Jeg skal dog kun pege paa et ganske enkelt Tilfælde af lignende Art. I 1916 blev der fremsat Forslag om et nyt Garnisons-Sygehus, og der blev af den daværende radikale Forsvarsminister, det ærede Medlem Hr. P. Munch, hertil foreslaaet et Beløb af 1 Mill. Kr. Under Udvalgsbehandlingen blev man klar over, at for denne Sum kunde det ikke gøres, og Udvalget gik saa med til at sætte Summen op til 1 200 000 Kr. Under Lovforslagets Behandling i Landstinget udtalte Udvalgets Ordfører, Jørgen Pedersen, at der i Udvalget var fremsat Ønske om, at der skulde ned-sættes et mindre Udvalg paa 5 Medlemmer, ikke blot for at bistaa ved Planernes Udarbejdelse, men for at øve Kontrol med den økonomiske Gennemførelse indenfor de givne Rammer. Dette blev tiltraadt af Minister P. Munch. Den socialdemokratiske Ordfører i Folketinget, Martin Olsen, udtalte: Naar vi nu er gaaet med til 1 200 000 Kr., føler jeg mig overbevist om, at den Sum gaar med, men mere maa der heller ikke gaa med. Det var ved Lovforslagets Gennemførelse en Forudsætning, at denne Sum, 1 200 000 Kr., kunde bruges i Finanssaarene 1916—17 til 1918—19; der var altsaa ikke skrevet, at den skulde bruges, men at den kunde bruges; der maa deri ligge, at man regnede med, at indenfor dette Aaremaal skulde Bygningerne blive færdige. Bygningerne er knap nok færdige endnu, og til Dato har de kostet 4 746 382 Kr. 75 Ø. Det er altsaa ikke noget helt enestaaende, at Skolebygningerne i Randers og Viborg er blevet dyrere end beregnet; vi har andre Eksempler.

Under Omtalen af denne Sag havde det ærede Medlem Hr. Lundberg Ordet forleden Dag og var meget indigneret over alt